

Előfizetési feltételek:

Belföldre, Jugoszláviába, Lengyelországba és Ausztriába	
Egy évre	50 Ké
Hat hónapra	25 Ké
Három hónapra	13 Ké
Magyarország-Francaország	63 Ké
Egyéb külföldre	75 Ké

TELEFON 98

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

A hírlappétegy használatát a pozsonyi postafelügyelet engedélyezte
25448 III.—1925. szám alatt
Felvevő postahivatal: LÉVA

Ára: 1.— Ké

Hirdetések: Díjszabás szerint. Gyakori hirdetések és a velünk összekötöttesben levő hirdető írók árendájában részesülnek

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendőek
Kéziratok vissza nem adandók
Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

Megjelenik: Minden vasárnap reggel
Szerkesztésért felelős: A LAP KIADÓJA

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a kiadóhivatalba kérjük utasítani
A lap kiadója: NYITRAI ÉS TÁRSA

Magyar szülők!

Husz esztendő mulott el, hogy „kisebbségi sorsunkban“ vártuk a boldogabb napokat s biztunk benne, hogy kívánságaink meghallgatásra találjanak.

Szeretettel kérдем magyar Testvérem, számot vetettél-e magadban azzal, hogy ebben az elmúlt husz esztendőben eleget tettél-e ama követelményeknek, annak a hivatásnak, amelyekkel nemzetednek, fajttestvéreidnek tartozol éppen gyermekeiden keresztül? Gondolkoztál-e a felett, hogy a drága örökséget, amit nemzetedtől kaptál megörzés, értékesítés, megsokasítás végett, legalább olyan egészében juttasd tovább gyermekeiden keresztül a magyar nemzet egyetemes jövő egészségének!?

Magyar szülők! Husz esztendő nem sok idő egy nemzet életében. de egy ember életében van anyyi, hogy okulhat s meríthet értékes tapasztalatokat már belőle.

Látom sok szülő társamnak elborult arcát, fájdalmas tekintetét s hallom megbánó „mea culpa-ját“. „Rosszul számítottam“ vallja be az egyik. „Tévedtem, kegyetlenül tévedtem“ mondja a másik. „Javíthatatlan hibát követtem el“ állapítja meg a harmadik. „Tönkretettem gyermekem egész jövőjét, életét“ keserget a negyedik, s jó Isten a megmonthatója milyen szemrehányással illeti magát az ötödik, a tizedik, a századik, az ezredik, mert gyermekét nem magyar iskolába járatta.

Igen, éppen elegendő, sokan, nagyon sokan vannak, akiknek megvan minden okuk a keserűség, a megbánásra, az önszemrehányásra. Sajnos, azonban ezeknek legtöbbször már lekészt, s aligha lesz már jóvátehető az a mulasztás, amit gyermekeik ellen, rajtuk keresztül fajuk, nemzetük ellen követtek el.

„Hála Istennek“ — halljuk azonban lépten nyomon, — „a magyarság is kezd észbekapni, kezd nemzeti öntudatra ébredni, s kezdi önmagát megtalálni“. — Ha ez tényleg igaz és igaz is marad, úgy hála legyen az Istennek! — Ehhez azonban nem elég a pillanatnyi lelkesedés, az utcára való kivonulás, az újabb jelszavak hirdetése. Ha valaha szükség volt a komoly elhatározásra, az áldozatokban megnyilvánuló tettek, hogy a mai napok azok. Ma kell megmutatnunk,

Az állampolgárságról szóló kormányjavaslat

VII. közlemény

Törvényjavaslat az állampolgárság megszerzéséről és elvesztéséről. — Indokolás — Befelező közlemény. V. rész Átmeneti és záró intézkedések. A 14. § hoz, 1—2. bekezdés. Az első bekezdést határozottság kedvéért tették be. A második bekezdés célja likvidálni a kettős állampolgárság eseteit azoknál a személyeknél, akik a 6. §. 1. bekezdése szerint nem vesztenék el az állampolgárságukat csak azért, mert hogy idegen állampolgárságot szereztek a jelen törvény hatálybalépése előtt.

A 3—6. bekezdés intézkedései azért szükségesek, hogy teljesen világos legyen, hogy a jelen törvény hatálybalépése előtt kifejtett tevékenység egyáltalán s mennyiben szolgálhat az állampolgárság megvonásának okaként. (A rendelkező rész szerint az állampolgárság megvonható a multban kifejtett cselekmények miatt is, amennyiben az érdekelt személy a törvény hatálybalépésétől számított hat hónapon belül nem tér vissza a köztársaság területére, illetve amennyiben idegen állam szolgálatába állott, úgy három hónapon belül köteles erre engedélyt kérni.)

A 7. bekezdés. Noha a polgári törvénykönyvnek is vannak ily intézkedései, kimondottan meg kell határozni, hogy a törvény

mit ért teljeskorúsan, hogy világos legyen, hogy azt a mi jogszabályaink szerint bírálják el. Ezzel a hági egyezménynek tesznek eleget, amely szerint a nagykorúságot azon állam törvényei szerint kell elbírálni, amelyben az illető személyt naturalizálják.

A 15. §-hoz. 1. bekezdés az eddigi intézkedésekről derogációs intézkedést tartalmaz. — A 2. bekezdés azon megállapítása, hogy a törvény nem érinti a hatályos alkotmánytörvényeket, áttekinthetőség kedvéért történik. Az 1920—236. és az 1926—152. számú törvényeket gondolják. A javaslat nem érinti az alkotmánytörvények végrehajtása tárgyában kötött nemzetközi egyezményeket. Ezek az egyezmények a következők:

Az 1920. június 7-én Ausztriával kötött állampolgársági egyezmény (T. és r. gy. 1921—107.). — az 1922. június 29-én Németországgal kötött állampolgársági egyezmény (1922—308. T. és r. gy.), melynek 13. szakaszát 1936. október 1-re mondták fel. (1936. évi 235. hirdetmény) — a nagykövetség konferenciájának döntése, mely 1920. július 28-án kelt Teschen, Árva és Szepes tárgyában (1925—20. T. és r. gy.), mely a csehszlovák és lengyel kormányok 1920. július 10-én kelt ama deklarációjára támaszkodik, hogy elfo-

hogy ha a mult veszteségei nagyok is, a jelen elhatározása és áldozatra való készsége, a jövőért való dolgozni akarás megmentheti még a jövőt, a jövőért való dolgozni akarás megmentheti még a jövőt, a jövő letéteményesét, a magyar gyermeket.

Magyar gyermeknek magyar iskolában van a helye! Ezt igazolja a „kisebbségi“ életben eltöltött husz esztendő minden keserűsége, csalódása, s nem csak itteni magyarságunkat, de az egyetemes magyarságot is ért óriási veszteség, csapás. Anyagi és erkölcsi veszteség egyaránt.

Nem teszek szemrehányást magyar szülő mulasztásodért. Mulasztásod büntetését régen magadban hordod már s sajnos keresztként viseled majd egész életeden keresztül. De kötelességeddé teszem, hogy belátva és bevallva hibádat és tévedésedet, kivegyed részedet a további mentő munkából és jóvátételből. Minden magyar szülő, ki gyermekét nem magyar iskolába járatta, állítsa magát oda tilalomfának arra az utra, amelyen itteni magyarságunknak haladnia kell. Legyen ő az élő lelkiismeret megtestesítője, ő kiáltás bele a magyar köztudatba, hogy csak a magyar iskola biztosíthatja, hogy a magyarnak született ifjak és leányok

magyarok maradjanak, öntudatos, jellemes, képzett magyarok. Legyen ő az, aki féltő aggodalommal akadályozza meg azt, hogy magyar gyermek idegen nyelvű iskolát látogasson s idegen kultúra emelőin táplálkozva örökre elveszen a magyar nemzettest részére.

Magyar szülő! A Te kötelességed, hogy az öntudatos magyar egység kiépítése végre ne legyen csak hiu ábránd. Magyar szülő! A Te feladatod, hogy a magyar kisdédovón és a magyar iskolán keresztül, a magyar gyermeknek a magyar iskola számára való megmentésével végre kialakuljon a nyelvi és nemzeti összetartozáson alapuló, egymás terhére hordozni kívánó magyar közösség.

Magyar szülő! Soha sem volt lélektanilag kedvezőbb idő jogos követeléseink, kívánságaink megvalósítására, mint most. Meg kell találnunk a lehetőségeket magyar kisdédovók megnyitására! Biztosítanunk kell magyar iskoláink részére az utánpótlást magyar kisdédovók felállításával. Magyar gyermeknek csak magyar ovórában és csak magyar iskolában lehet a helye!

Braislava—Pozsony és környéke magyar iskolai szülői társulatainak szövetsége.

gadják hogy a nevezett területek határait az egyesült és társult főhatalmak állapítsák meg s — végül az 1925. május 23-án Lengyelországgal a jogsegély tárgyában kötött egyezmény. Ugyancsak hatályban marad az Északamerikai Egyesült Államokkal a naturalizáció tárgyában kötött egyezmény is (1929/169.)

A 16. §-hoz. A véderő törvény 31. §-a az állampolgárság elvesztése intézményét a köztársaság területéről való elköltözéshez fűzi. Mivel e javaslat az állampolgárság elvesztését nem fűzi a köztársaság területéről való elköltözéshez, a véderő törvény 31. §-a jelen-

tőségét veszti s új intézkedéssel pótolatik, amely szerint a kormány felhatalmazást kap, hogy rendelet útján rendezze egyrészt a katonai nyilatartásból való törles, másrészt bizonyos személyeknek a katonai védkötelességből való elbocsátását.

A 17. és 18. §-hoz: Külön indoklás nem szükséges. A javasolt törvény végrehajtása a mai állapottal szemben semmi új költséggel nem jár. Prága, 1938. március 25. dr. Hodža Milan s. k. miniszterelnök, dr. Černý s. k. belügyminiszter, dr. Šramek s. k. unifikációs miniszter. (Vége.)

A lévai római katolikus leányiskola fejlesztése

A lévai rk. egyházközségnek számos szlovák tagja azzal a kérelemmel fordult az iskolaszékhez, hogy tegye lehetővé azt, hogy gyermekeik olyan iskolába járassanak, ahol saját anyanyelvű s egyházas szellemű oktatásban részesülhetnek. Az iskolaszék a katolicizmus szelleméből fakadó megértéssel fogadta és tárgyalta ezt a kérdést és elismerte a szlovák szülőknek azt a jogát, hogy gyermekeik részesei lehessenek a lévai Irgalmas Nővérek zárdái nevelésének.

Meg kell állapítanunk, hogy a lévai rk. iskolaszék a katolicizmus magas szellemiségében gondolkodott, amidőn elismerte a szlovák hívőknek ezt a jogát és egyhanguan úgy határozott, hogy lehetővé teszi a zárdában a szlováknyelvű tanítást is. Az iskolaszéknek ez az elgondolása abból az elvből folyik, amely a legteljesebb szellemi szabadságot kívánja biztosítani az emberiség számára. A lévai rk. iskolaszéknek ez az állásfoglalása korszerű-jelentőségű esemény, s a „Mindenkinek a magáét” gondolatból eredt.

Egyébként az ügyet a következőkben ismertetjük.

A lévai rk. hitközség szlovák tagjai beadvánnyal fordultak a vezetőséghez azzal, hogy leánygyermekük anyanyelvükön nyerjenek katolikus szellemű iskolai oktatást. A lévai iskolaszék tagjai egyhangú elhatározással kimondták, hogy ezt a törekvést előmozdítani kívánják. Ezen kérdésnek megoldásánál, azonban figyelembe kell venni, hogy a felállítani kívánt szlováknyelvű új leányiskolához illetve a szlováknyelvű új osztályokhoz s azoknak fenntartásához, van e a hitközségnek elég anyagi ereje. Továbbá figyelembe kell venni azt is, hogy a felállítandó szlovák osztályok nem szolgálhatnak a meglévő magyarnyelvű osztályok elsovasztására vagy elnemzetlenítésére.

A szükséglet mérvének megállapításánál abból a kétségbevonhatatlan tényből kell kiindulni, hogy a lévai rk. egyházközség szlováknyelvű tagjainak túlnyomó része az államfordulat után mint állami tisztviselő vagy közigazgatási vállalkozó került ide. Az iskolaszék tehát az a meggyőződés vezeti, hogy az új szlováknyelvű leányiskola céljára két tanteremnek a biztosítása elegendőnek mutatkozik.

A terv szerint a szlovák osztályok dologi és személyi kiadásainak fedezésére minimálisan évi tízezer korona költséggel járulhatna hozzá az egyházközség, mert ennél nagyobb megterhelést sem az esetleg külön választandó szlováknyelvű egyházközségi tagok, sem pedig azokkal együtt a többi egyházközségi tagok elviselni nem képesek, mert hiszen egyházközségi adóval már is túlvannak terhelve.

Az iskolaszék elhatározta, hogy az anyagi hozzájárulást csak abban az esetben adja meg, hogyha elismerik azt a jogát, hogy a szlovák tagozatra csakis szlovák és cseh családok gyermekei vétnének fel, mert ezzel látja biztosítottak a leányiskola kibővítésének azt a feltételét, hogy a szlovák tagozat nem szolgálhat a magyar iskola elsovasztására és az elnemzetlenítés céljára. Az iskolaszék nagyon helyesen kimondta azt is, hogy ellenőrizni fogja azt, hogy a szlováknyelvű tagozatra csak szlovák és csehnyelvű szülők gyermekei vétnének fel.

A zárdá továbbfejlesztése ügyében az iskolaszék a következő határozatot hozta:

1) A rk. iskolaszék, mint a lévai egyház-

község hivatott képviselője, hálás elismeréssel vesz tudomást arról, hogy a Paulai Szent Vincéről nevezett szatmári Irgalmas Nővérek szlovenszkói tartománya a lévai konvent részére a saját költségén új zárdáépületet kíván emelni.

Bármily hákival viseltetik is az egyházközség mindezeknek tervbevételeért, a törvényből reá háluló kötelezettségeknél fogva mégis csak az alább következő feltételek mellett teljesítheti a rend részéről idevonatkozólag velje szemben kifejezett kívánalmakat.

2) Az egyházközség tulajdonát képező, most fenálló épületömb leontására kijelölt részének lebontása nem ütközik akadályba, ha az egyházközség biztosítékot nyer arról, hogy a lebontásra kerülő épületelemek által eddig is kielégített célú szolgálatára a lebontott épületelemek helyett az új zárdáépület fog szolgálni, mégpedig anélkül, hogy ezért az egyházközségtől bármily ellenértéket vagy megtérítést igényelhetne az Irgalmas Nővérek tartománya, illetve lévai konventje.

3) Ha biztosítást nyer az egyházközség arra nézve, hogy amennyiben az Irgalmas Nővérek akar az egyházi hatóságok, akár az állam törvényeinek vagy hatóságainak rendelkezése folytán Léváról távozni kényszerülnének, avagy az Irgalmas Nővérek által eddig eszközölt és a jövőben is eszközölni tervezett tanítást az egyházközség leányiskolájában bármi oknál fogva el nem láthatná, hogy az esetre az új zárdáépületnek díjmentes használata biztosítottatik az egyházközség javára

mindaddig, amíg csak a lebontott épületelemek eredeti terjedelmükben és eredeti céljuknak megfelelő módon a tartomány és illetve az új zárdáépület tulajdonosa által helyreállítva nem lesznek.

Ez a használati jog és helyreállítási kötelezettség az egyházközség javára az új zárdáépületen telegkönyvileg is biztosítandó.

4) Az előző két pontban részletezett feltételek teljesítése esetén a lévai rk. egyházközség képviselőiben az iskolaszék hozzájárul ahhoz, hogy a tulajdonát képező Zöldkert nevezetű ingatlan értékesíttessék és annak egész vételára kamatmentes kölcsönképpen a tartománynak és illetve az zárdáépület tulajdonosának rendelkezésére adassék, de természetesen, hogy az egész összeg jelzálogjogon telegkönyvileg biztosítandó a lévai rk. egyházközség javára. A bekezeléssel járó költség a tartományt és illetve a zárdáépület tulajdonosát terheli.

5) Az előző pontban foglalt megállapítások érvényesítésének további feltétele, hogy az új zárdáépületben tervezett internátusban magyar és szlováknyelvű tagozat legyen és ennek megfelelő legyen az érintkezési és társalgási nyelv használata.

6) Az elnemzetlenítés megakadályozásának céljából az iskolaszék azon óhajának ad kifejezést, hogy a lévai iskolai konvent tagjai a magyar nemzetiségű tagok közül választásának ki és küldessenek ide. Ez alól kivételt képez az a két tanerő, akik a leányiskola új szlovák tagozatában való tanítás ellátására vannak hivatva.

7) Az iskolaépületnek, valamint az udvarnak átrendezésével és esetleges majdani visszarendezésével járó költséget az egyházközség viselni nem képes. Ezekkel az nem terhelhető.

8) Ha a tervbevevett épületelemek lebontása megtörténne, akkor az egyházközségnek érdekében áll, hogy a bemutatott terv szerint felépített új zárdáépület ebben az alakban és elrendezésben fenn is tartassék, minélfogva az egyházközség azon óhajának ad kifejezést, miként biztosíttassék javára a jog, hogy a netaláni későbbi lényeges változtatások ezen az új épületen csak az egyházközség előzetes meghallgatása mellett és esetleg hozzájárulása esetén legyenek eszközölhetők.

A nemzetvédelmi nevelés végrehajtási utasítása

A törvények és rendeletek tárában megjelent a nemzetvédelmi nevelésről szóló törvény két fontos végrehajtási utasítása. Az első utasítás a törvény általános végrehajtási módozatait közli, a másik pedig a végrehajtóbizottságok számára felállított irányelveket

A nemzetvédelmi nevelést az ország különböző részeiben az ugynevezett nevelési kerületi parancsnokságok intézik. Összesen 41 ilyen parancsnokságot szerveznek, 19-et Csehországban, tízet Morvaországban és Sziléziában, tízet Szlovenszón és kettőt Kárpátalján.

A honvédelmi nevelésben résztvevő iskolák és más intézmények alávetik magukat a katonai személyek ellenőrzésének. A főiskolai tantesztületnek gondoskodni kell arról, hogy a főiskolák hallgatóinak honvédelmi nevelését rendszerben és szabályosan hajtsák végre.

Elrendeli a végrehajtási utasítás, hogy a községek tartoznak összeírni a honvédelmi nevelésre kötelezettek és rölük nyilatartást vezetni. A községek kötelesek a honvédelmi nevelés céljára gyakorlóteret bocsjátani rendelkezésre és ezt jókarban tartani. A diákok honvédelmi kiképzésével kapcsolatban a katonai hatóságok külön diákgyakorlótáborokat állíthatnak fel. Erre vonatkozólag a nemzetvédelmi és iskolaugyi minisztériumok fogják kiadni a részletes előírásokat.

Külön fejezet intézkedik a végrehajtásról az iskolán kívüli honvédelmi nevelés terén. A honvédelmi nevelési tanfolyamok vezetőit a járási hatóságok központjait jelölik ki és pedig az aktív szolgálatot nem teljesítő tisztek és altisztek sorából. Kivételes esetekben a katonai hatóságok engedélyével aktív tisztek is kijelölhetők.

Intézkedik a végrehajtási utasítás a honvédelmi kiképzés időtartamáról is Tizenhét éves korig a férfiaknál évi 70 gyakorlóóra szükséges 17 éves kortól a katonai szolgálati idő megkezdéséig, vagy a katonai szolgálatból való kiszuperálásig évi 90 óra, minden egyéb esetben 30 éves korig 40 óra. Nőknél 21 éves korig évi 60 óra, 30 éves korig 30 óra. A légvédelmi kiképzésbe bevonhatók a 30–50 éves személyeket is nemre való tekintet nélkül évi 30 gyakorlóóra erejéig. 1945 évig a légvédelmi szolgálatban résztvesznek az 50–60 éves férfiak is évi 30 gyakorlóórával.

A végrehajtási utasítás figyelemzeti a hatóságokat, hogy a gyakorló órákat úgy kell beosztani, hogy az illetőket foglalkoztatásuk vagy mesterségük gyakorlásában ne akadályozzák. Figyelembe kell venni a vallási előírásokat. Végül gondoskodás történik az ugynevezett nemzetvédelmi bizottságok megalakításáról.

A rendelet már életbe lépett.

— **Kötelező gázalarcvétel.** Az országos hivatalok a közeli napokban rendeletet bocsjátanak ki a lakosság köteles gázelleni védekezéséről. Két hónapon belül kötelesek a 10 000-nél nagyobb lakosságú városokban az adófizetők maguknak és családtagjaiknak gázalarcot beszerezni. Fél éven belül az egész lakosságot el akarják látni gázalarcval. A gázalarcok árához még 15 korona adót is csatolnak. A belügyminisztérium elrendeli egyben, hogy a gyermekalarcokat fizetés nélkül becsereéljék, mert a gyermekek gyorsan nőnek és a gázalarc kicserélése nagyon költséges lenne.

VALLÁSOS NEVELÉS

A Slovenský Hlasban „A kis iskolatörvény és a vallásos nevelés“ cím alatt írja dr. Y. Nagy szlovenszkói fájdalom az u. n. kis iskolatörvény, vagyis az 1922. évi 226. sz. törvény s ennek 1925. évi 64. sz. végrehajtási rendelete. Azt írjuk, hogy szlovenszkói fájdalom, mert a katolikusok és a szlovákoknak is megvan a saját véleményük a vallásos nevelésről. Igaz, a valóságban közös fájdalomról van szó, de azt látjuk — s ez nagyon meglep bennünket — hogy a cseh katolikusok e fájdalmat hősiessé tudják legyőzni, annyira, hogy a legutóbbi kormányváltásoknál eszük ágába se jutott igényelni az iskolaügyi miniszteri széket. De Szlovénoknál a kis iskolatörvény még ma is a legfontosabb okok egyike, amelyek miatt a katolikus közvélemény egy része idegenkedik az állami igazgatótól. Ez állandó és tartós oka és akadályozója a lelkesedésnek az állam együttműködésének.

Nagyon jól tudjuk, hogy a kis iskolatörvény reformjának terve égetően sürgős és éppen ezért nem mondható a kérdés népszerűtlen. De végül is itt az ideje, hogy erre a dolgra valaki határozottan rámutasson s nyíltan megmondja, hogy ennek a reformnak rövidesen a kormány munkalatai programjára kell kerülnie. Arról van szó, hogy ne vesszenek el jól bevált szlovenszkói kulturáltak, hogy megtartsuk s átvigyük Csehszlovákia életébe azt, ami pozitívum volt Szlovénkzón — hiszen nem szabad lebecsülnünk a szlovenszkói hagyományos természet bizonyos vonásait, amelyek mély gyökereket eresztettek éppen a vallásosságba. Ezenkívül a kis iskolatörvény súlyosan sérti a tanítósság érdekeit is, mert túlságosan kiterjeszti a tanfelügyelők hatáskörét. Igaz, nem értünk egyet Tiso képviselővel, aki szerint nálunk már rejtejt kultúrharc folyik. Igaz azonban, hogy mindeddig helytelen és rosszul átgondolt kulturpolitikát folytattunk.

Polgári nevelés.

A kis iskolatörvény a nép és polgári iskolákba is kötelező tantárgyként vezette be a polgári nevelést. Bizony nem volt meg a szükséges tapasztalat és így sem a törvény, sem a végrehajtási rendelet nem fogalmazta meg főbb vonásokban sem, hogy mi értendő e fő tantárgyon, bár teljesen új tantárgyról volt szó, melyet minden hagyomány nélkül vezettek be. Am a gyakorlati rövidesen megmutatta a „polgári nevelés“ meghatározatlan fogalmának veszedelmeit. A mai napig eltérők a nézetek, hogy mi minden csempészhető a polgári nevelésbe. Hangsúlyozzuk, hogy nem akarjuk pauszálisan gyanúsítani a tanítókat. De biztos az, hogy sok esetben maga a tanító is tanácstalan e dolgokban és pedig az alapvető fogalmak tisztázatlansága miatt. A polgári ismeretek és nevelés főhiánya abban áll, hogy e tantárgy határai nincsenek megjelölve a vallásitanítással szemben s ezzel lehetővé tették, hogy a gyermekbe néha a „természeti vallás“, vagyis az ateista erkölcs tan nézeteit oltják be, amely bizony a legélesebb ellentétben áll a pozitív vallásossággal.

A tanfelügyelők hatásköre.

A kis iskolatörvény első paragrafusára ugyan kimondotta, hogy a vallás tan kötelező tantárgy, de a 3. §. már ellenkezik ezzel az elvvel. Ez előírás szerint a vallásoktatást az illetékes egyházi hivatalok végzik s őzik ellen, emellett az államnak van fenntartva a fő ellenőrzés. Ez alapján véve helyes, de rosszul értelmezi a végrehajtási rendelet, amelyen nagyon meglátszik az akkori idők koalíciós kompromisszumának a bélyege. A kormány végrehajtási rendelete ezt az állami ellenőrzést a tanfelügyelőkre bizza, akik különösen arra ügyelnek, hogy a vallásoktatást a törvényt s az ennek keretében kiadott rendeleteket és előírásokat betartják-e. Jogrendünkben — a bíróságoknál éppen úgy, mint a közigazgatásban — betartják a fellebbezteli rendszert. Az 1925. évi 64. sz. kormányrendelet szerint a tanfelügyelő tulajdonképpen annyiban csálhatatlan, hogy határozata ellen jogorvoslatnak helye nincs. A felülvizsgálati kérelemről jobb nem is beszélni. (Folyt. köv.)

KÜLONFÉLÉK

— **Az ipariskola köréből.** Az iskolaügyi referátus felhívta a lévai iparos és kereskedelmi tanonciskola választmányát, hogy az iskola igazgatójának mondjon fel, mert az állást intern tanerővel kívánják betölteni. A bizottság annakidején egyhangú határozattal kimondta, hogy az igazgatónak nem mond fel és ragaszkodik az iskolaügyi minisztérium ama rendeletéhez, amely azt mondja, hogy az iparos tanonciskola tanítóit a helybeli tanítók tanítói közül kell alkalmazni. A bizottság állást foglalt abban az értelemben is hogy magyar tanonciskolában csak magyar tanító működhet. E hét során a referátus arról értesítette a lévai kereskedő és iparos tanonciskola bizottságát, hogy az iskola élére új igazgatót nevezett ki. A bizottság folyó hó 9-én tartott ülésén egyhangúan kimondta, hogy a kinevezést nem veszi tudomásul, mert elvi álláspontja az, hogy a magyar és szlovák iskolának nem lehet egy igazgatója. Amint a szlovákok kifogást emelnek azért, hogy a szlovák tanonciskolájuk igazgatója magyar ember, hasonlóan panaszkodnak fel a magyarok, hogy ha a szlovák ember lenne a magyar iparos tanonciskola igazgatója. A bizottság ennél fogva tiltakozik az új rendelkezés ellen.

— **A ref. püspökválasztás.** A Balogh Elemér halálával megüresedett dunáninneni egyházközségi püspöki szék betöltésére jun. 30-ig kellett beadni a szavazatokat. A szavazatbontó bizottság folyó hó 4-én ült össze Érsekújvárott, amelyen a barsi egyházmegyét dr. Nagy Béla főgondnok és Konta Károly kiskálmai lelkész, egyházmegyei tanácsbíró képviselte. A szavazatbontó bizottság megállapította, hogy Sörös Bélára 38, Czeglédy Pálra 27 és Soós Károlyra 14 szavazat esett, így Sörös és Czeglédy között pótválasztás fog történni.

— **Tanügyi hír.** Mgr. dr. Zubek Géza pápai káplán, egyházmegyei főigazgató e hét során meglátogatta a lévai középiskolákat, amelyekben a vallásoktatás tekintetében tartott vizsgálatot.

— **Gyászhir.** Súlyos veszteség érte a Magyar Egyesült Párt kálmai helyiszervezetét és egyben a garamvölgyi magyarságot, Kovács János kálmai helyiszervezeti elnök elhunytával. Temetésén párt- és valláskülönbőség nélkül a község egész lakossága részt vett. A csendes természetű, de rendkívül tevékeny elnököt becsületességéért és gerinces magyarságáért az egész község tisztelte, június hó 8-án, szerdán lefolyt temetésén mintegy 500 főnyi tömeg kísérte utjára. Az E. P. nevében Holló Géza járási pártvezetőségi tag bucsuztatta el a megboldogultat s a kálmai helyiszervezet nevében Dvorák János

mondott beszédeket, míg a községi képviselő-testület nevében Urban András helyezett koszorút Kovács János sírjára.

— **A Lévai Dalárda Komáromban.** A Csehszlovákiai Magyar Dalosszövetség pünkösdkor Komáromban dalosünnepélyt rendezett, amely fényesen sikerült. Csaknem fél-száz dalosgyűlet 1500 énekesel vett részt a hangversenyen, amely az ide is lelkes, hogy magyar ünneppé alakult ki. A fél-száz szlovenszkói dalárda között természetesen ott szerepelt a lévai dalegyület is, amely ezalkalommal is méltó feltűnést keltett. A Lévai Dalárda negyvenvagy férfitársa megérdemelt hatalmas sikert aratott. A vegyeskar pedig országos viszonylatban is elismerő helyet vívott ki magának és meghódította a közönséget. A Lévai Dalárda férfikara Bárdos Lejos; „Megjött a dob...“ című darabjával szerepelt a hangverseny első részében majd a második részben a hatvan tagból álló vegyeskar vonult fel az emelvényre. Meg kell állapítanunk, hogy a lévai dalárda vegyeskarának népdalaival megérdemelten nagy sikere volt. Egyébként Heckmann István nemcsak mint a lévai dalárda karnagyja működött, de ő vezényelte az 1300 résztvevővel szereplő nagy összkart és a vegyeskari összkart is. Mint kiváló dirigent a községi meleg ünneplésben részesítette.

— **Eljegyzés.** Halmi Valéria Zseliz és Fuchs Dezső Trencsén jegyesek. (M. k. é. h.)

— **Iskolai kiállítás.** Felhívjuk a szíves érdeklődők figyelmét, hogy a lévai Róm. Kat. Leánynevelő Intézet növendékei rajz- és kézimunka kiállítást rendeznek a zárda tornateremben 16-tól 19-ig. Megtekinthető délelőtt 8 órától 12-ig és délután 14 órától 16-ig. Az intézet igazgatósága.

— **Meghalt az öreg brácsás.** Léva régi romantikus életének egyik ismert alakja volt az öreg Molnár bácsi, az utolsó lévai cigánybanda bőgőse. Évtizedeken keresztül végigmuzsikálta a lévai farsangokat, mindenki szerette az öreget, aki az átmuzsikált éjszakákon érintkezett vele. 73 éves volt, több mint fél-századon keresztül játszott Léván. Sárjai Kálmán apósát gyászolja benne. Molnár bácsival sok régi emlék hull a sírba...

— **A pozsonyi YMCA két éves magán-kereskedelmi iskolájába** valamint egy éves kereskedelmi tanfolyamába a beiratások június 15-től kezdődnek. Az iskolába felvehető minden 14 életévet betöltött és legalább 3 polgári vagy középiskolai végzettséggel rendelkező tanuló vagy tanulónő. Az iskola az iskolaügyi minisztérium ellenőrzése alatt áll és végzett növendékei érvényes bizonyítványt nyernek. A tanulóknak joguk van a kedvezményes vasúti diákigazolványra. Az iskola jó alkalmat nyújt az államnyelv gyors és alapos elsajátítására. Prospektust ingyen küld az YMCA igazgatósága, Bratislava, Valy.

— **A pozsonyi YMCA középiskolai internátusába** a jövő iskolai évre már lehet jelentkezni. Az egész ellátás kiváló pedagógiai felügyelettel együtt már 290.— Kéért havonta. Prospektust kivanatra ingyen küld az YMCA, Sác ut.

Antal Gyula emlékének

A templom nem volt soha oly tele,
A kórházban sem annyi néptömeg,
Mint amidőn hoppersódnál időztünk,
Fényes példakép, tetlek embere.
Sok pap s bíró viselt szent hivatalát,
De érdemiük nagyobb aligha volt,
Mint a tiéd, ki oly sokak szívében
Kedves lakóul állandóan honolt.

A temető nem is vett el mitőlünk,
Amig leszünk, itt hordozunk belül.
Nemes példád, mint nap ragyog felettünk:
Létiarcaink megálljunk emberül.
S mert szívünk fáj és könnyet ejt szemünk,
Szeretteid gyászát megosztva mind,
Emlékeddel, mely megmarad közöttünk,
Bíven túrnék el minden földi hint.

Sóth István,

— **Egyházi hír.** Az egyházi főhatóság Báta Buchna Vilmos alsóbányoni plébánost helyezte, Nagyoroszába pedig Zakár Vilmos plébánost Konyháról.

— **Városi közgyűlés.** Léva város képviselőtestülete f. hó 10-én közgyűlést tartott Csernák Gyula városbíró helyettes vezetésével. Az előadók bejelentette, hogy a város részleges csatornázása második szakaszára kiírt pályázat ajánlatait az orsz. hivatal felülvizsgálta. A város képviselőinek személyes intervenciójára az Országos hivatal referense a tanács és pénzügyi bizottság ülésén, amelyet a képviselőtestület ülése előtt tartottak meg, maga referált a pályázat eredményéről. Az Országos hivatal műszaki véleménye alapján a legelőszobás árajánlattevő cégnek G. Rumpel Bratislava 599.015.13 KČ végösszegű ajánlatát fogadta el a képviselőtestület egyhangúlag. Eszerint a Kálmán-köz, Simor utca, Mészáros utca, Pósta, Bátya utca, Városház-köz és a kapcsolatos utcák betorkoltsái kerülnek csatornázás alá vasbeton csövekkel. A munkálatok megkezdése legrövidebb időn belül várható, minthogy a fedezetül szolgáló kölcsön a tartományi választmány e hó 20-ii gyűlésében lesz jóváhagyva. Az Ozman-tér szabályozásának során a közgyűlés elhatározta, hogy a Csuvára-féle házát 57 000 koronaért megvásárolja. A közgyűlés az uszoda-építéshez egyelőre ötvözetes koronás hozzájárulást szavazott meg, de Csorba Jenő felszólalása után elhatározta, hogy megkívánja a részletes terv bemutatását. A villamos telep ügyének tárgyalásánál Szokol Béla a villamos áram árának leszállítását kívánta. Dr. Fischer felszólalása után az ügyet a vill. telepi üzembizottság elé utalták. Csernák Gyula városbíró helyettes elfogadta a való hivatkozással lemondott ezen tiszttségéről, de a közgyűlés felkérte, hogy az ősszel bekövetkező választásig tovább is töltsen be ezt a tiszttséget.

— **Várady Aba Károly** (Szódó) nótaköltő a Magyar Zenealbum országos nótapályázatán ezüstérmét, bronzérmét és díszoklevelet nyert, a Muzsikus pályázatán arany díszoklevelet, a Nótavilág pályázatán ezüst díszoklevelet s a Rádió Újság nótapályázatán pedig díszoklevelet nyert.

Rozsi fogait a legjobban és legőcsöbben kitezelt és rendezte BODÁNSZKY IRÉN vizsgázott fogtechnikus Levica, Fótér.

Meghívó a Kósa-tánciskola tanítványainak évadzáró táncszórakozására. F. hó 18-án, szombaton este fél 9 órakor felöltöttek, 19-én délután fél 5 órától diákcsoporthoz az Iparos Olvasókör összes és kerthelyiségében tartják meg. Ma este utolsó órák.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

Születések. Krniak János és Holub Anna fia János Ferenc. — Maxima István és Borka Ilona fia István. — Brunclik József és Akács Erzebet fia Imre József. — Fiacán Gusztáv és Knosko Ilona leánya Ilona Anna Szerén. — Kovács Anna leánya Anna.

Házasságok. Háber Béla izr. és Steiner Janka izr. — Protivoda János rk. és Wanger Vilma rk. — Sokol László rk. és Ladányi Anna. — Rácz Sándor rk. és Bacskányi Jolán rk.

Halálozások. Kovács János 53 éves. — özv. Varga Mátyásné szül. Szirmai Apolonia 66 éves. — Streicher József 64 éves. — Kurlacka János 73 éves. — Kovács Anna 1 napon alult. — Molnár Ferenc 72 éves. — özv. Fleischmann Ignácné szül. Roób Mária 76 éves.

VALUTAÁRFOLYAMOK

Bármegyei Népbank Levica, jelentése

	Jun 4-én	Jun 11-én
100 pengő	600.—	600.—
1 angol font	144 25	144.—
1 amerikai dollár	29.—	29.—
100 svájci frank	661.—	661.—
100 francia frank	82.—	82 60
100 líra	160.—	160.—
100 német márká	700.—	700.—
100 dinár	65.—	65.—
100 lei	18 60	18 60

A Bars rádió műsora :

Vasárnap

BRATISLAVA 14.05 Lemezek 16 Előadás 18 Magyar óra 18.30 Hírek 21.55, 22.20 Hírek.

BUDAPEST. 8.50 Hírek 9 Görög mise 10 Ref. istentisz. 11 Egyh. ének 12.30 Zene 13 Előadás 14 Lemezek 15.45 Cigányzene 16.30 Előadás 17 Szalonzk 17.50 Magyarország—Svájc labdarugó mérk. közv. Lilleből 18.50 Zongora 19.10 Előadás 19.30 Éneklhangv. 20.30 Előadást 21.15 Hírek 21.40 Zene 22.40 Jazz 23.35 Cigányzene 0.05 Hírek.

PRAHA. 17.45 Zene 19 Hírek 20.45 Dolok Hírek WIEN. 16 Hangv 18 Előadás 19 Hírek 20 Zene

Hétfő

BRATISLAVA 14.20 Hírek 16.45 Előadás 18 Magyar óra 19.20 Zene 22.15 Hírek

BUDAPEST. 6.45 Torna 10 Hírek 12.02 Ének 12.30 Hírek 13.30 Cigányzene 14.35 Hírek 17.30 Zene 18.30 „Legyes horgászati 19 Cigányzene 20 „Torquato Tass” szimf. 21.20 Hírek. 21.45 Jazz 23.10 Hangl 0.05 Hírek.

PRAHA. 16.10 Hírek 17 Hangv 20.30 Hangjáték WIEN. 16 Hangv 18 Zene 19 Hírek 19.25 Opera

Kedd

BRATISLAVA 14.10 Lemezek 17.40 Népdalok 18 Magyar óra 22.15 Hírek

BUDAPEST. 6.45 Torna 10 Hírek 12.05 Balalajka 12.30 Hírek 13.30 Szalonzk 14.25 Hírek 16.10 Előadás 17 Népdalok 18 „Sávár” 18.25 Jazz-zk 19.30 „A Balaton” 20 Honvédek 21.20 Hírek 21.45 Hangl 23.10 Cigányzene 0.05 Hírek.

PRAHA. 16.15 Hangv 18.20 Zene 21.85 Hírek WIEN. 15 Hírek 16 Hangv 17 Humor 21 Hírek.

Szerda

BRATISLAVA 17.30 Lemezek 18 Magyar óra 19 Praha 22.15 Hírek.

BUDAPEST. 6.45 Torna 10 Hírek 12.05 Cigányzene 12.30 Hírek 13.30 Lemezek 14.35 Hírek 16.15 Diákéletóra 17 Csevegés 18 Előadás 18.45 Külgügyi nyelvtud. 19.40 Előadás 20.10 Hangv 21.20 Hírek 22.45 Cigányzene 23 Hírek 0.05 Hírek.

PRAHA. 16.05 Hírek 17 Hangverseny 21.55 Hírek WIEN. 15 Hírek 15 Hangv 18.20 Lemezek 22 Hírek

Csütörtök

BRATISLAVA 14.10 Lemezek 17.35 Népdalok 18 Magyar óra 22.30 Hírek.

BUDAPEST. 9.40 Hírek 10 Egyh. ének 11.30 Cigányzene 12.30 Hírek 14 Lemezek 15 Mesék 16.45 Előadás 17.15 fuvola 18.50 Dalok 20 „Az én jó csilagam vigjáték 20.50 Hírek. 21.15 Jazz 22 Zene 23 Hírek 23 Cigányzene 0.05 Hírek.

PRAHA. 16.05 Hangv 17.50 Zene 19 Hírek 21.05 Rádiótárca 22 Hírek.

WIEN. 14 Hírek 15 Előadás 17.10 Hangv 19 Hírek

Péntek

BRATISLAVA 17.20 Lemezek 18 Magyar óra 19 Praha 22.15 Hírek.

BUDAPEST. 6.45 Torna 10 Hírek 12.05 Zongora 12.30 Hírek 13.30 Honvédek 14.35 Hírek 16.15 Diákéletóra 17.30 Cigányzene 18.30 „Lili” énekes szimf. 20.30 Hírek 20.50 Jazz 21.45 Zene 23.10 Lemezek 0.05 Hírek.

PRAHA. 16.10 Hírek 17 Előadás 18 Hírek 21.55 Hangjáték

WIEN. 15 Hírek 16 melódiaik 18 Ének 19.10 Zene

Szombat

BRATISLAVA 17.45 Lemezek 18 Magyar óra 19 Praha 22.15 Hírek.

BUDAPEST. 6.45 Torna 10 Hírek 12.05 Postászk 13.30 Lemezek 14.35 Hírek 16.15 „Balaton mesék” 17 Mit üzen a rádió? 18.15 Előadás 19.25 „Baudelaire” 20 Ünnepi hangv 21.10 Hírek 21.30 Cigányzene 22.20 Zongora 23 Hírek 0.05 Hírek.

PRAHA. 16.05 Hírek 17.40 Lemezek 18.20 Zene 20 Hangv 22 Hírek

WIEN. 15 Hírek 16 melódiaik 18 Ének 20 Zene

Gyermekkosci jókarban kerestetik. Cim a kiadóban.

Eladó ház, Schoeller utca 11. 605

Ügyes kiségit munkás azonnal fölvetik, Vanger nőiszabóság, Ozmán-tér 5. 607

Kiadó lakás Marx (Kasznárság) u. 5 számú villában két szoba, konyha, cselédszoba, éléskamra és egyéb mellékhelyiségekből álló lakás kiadó. 604

Bérbeadó július 1-re esetleg előbb is egy 3 szobából, verandából és mellékhelyiségekből álló, komfortosan újonnan épült családi ház és ahhoz tartozó kert. Cim a kiadóban. 606

Gyászkiöszönet.

Mindazon rokonoknak és jóakaróknak, akik felejtethetetlen drága jó leányunkat illetve testvérünket utolsó útjára elkisérni szivesek voltak, ezuton mondunk hálás köszönetet.

Magyar-család.

Az iskolás gyermekek egészsége

A napokban orvosokból, pedagógusokból és szociális gondolkodással foglalkozó növérékből álló bizottság Tátralomlicon konferenciát tartott, amely olyan gyakorlati jelentőségű kérdésekkel foglalkozott, amelyekről tudomást kell szerezni a szülőknek is.

A Magyar Tanító nyomán a konferencia anyagából a következőket közöljük :

Az iskola, amelyek a gyermekeket az otthoni környezetből átveszi és vele egykoruakkal együtt arra kényszeríti, hogy zárt tanteremben, nagybőrt tömegben töltsön hosszabb időt, természetesen megkönnyítheti a fertőző és ragályos betegségek elterjedését. Eppen ezért kívánatos volna, hogy a szülők ismerjék a fertőző betegségek egyes alakjait, tudják, hogy melyik betegség milyen módon terjed és ne történessen az meg, hogy beteg gyermek látogatja az iskolát. Kell, hogy a fertőző betegség tüneteit a tanító is ismerje, hogy így idejekorán zárhassa ki az iskola látogatásából azt, akit betegnek gondol. Az orvos és főként az iskola orvosa használjon ki minden alkalmat a szülők és tanítók kioktatására, sőt a gyermeket is oktassa ki, koruknak és értelmi fokuknak megfelelően arra, hogyan lehet a fertőző és ragályos betegségekkel szemben védekezni. Ismernie kell a szülőknek és tanítónak is azokat a rendelkezéseket, amelyek a betegségekkel felgyógyult gyermek iskolalátogatását szabályozzák, de legfőképp a szülőknek és tanítóknak vár az a feladat, hogy a különböző betegségek elleni védőoltások gyakorlati alkalmazásának minél tágabb keret lehessen az iskolákban biztosítani, mindaddig, amíg a tanácskozás ama kívánása nem válik törvényé, hogy a mostani önkéntes védőoltások helyét váltsa fel a törvényes védőoltás a maga mindenkire kiterjedő hatásával és kötelező voltával.

A szem egyik legkedvesebb, legértékesebb érzékszervünk. A közmondás is így szól: „Vigyázzot rák, mint a szeme fényére” — és mégis mit látunk? A szülő, a tanító, az orvos és a szociális nővér még mennyi sok kívánni valót talál, ha a gyermekek szemfényének védelméről van szó! Az iskolafeltartók nem adnak elegendő pénzt sokszor és sok helyen, ha arról van szó, hogy a régi iskola ablakait egy nagyobb ablakkal kellene kicserélni, vagy ha az ablakra függőnyt kellene szerelni, vagy méginkább kitűnik sok iskolafeltartó-intézmény fukarsága akkor, ha az iskola világítására kell pénz áldozni. Mennyi szülő vétkezik gyermeke ellen, ha nem gondoskodik arról, hogy gyermeke napfény mellett írjon és olvasson, vagy ha másfényt nem lehet, legalább kielégítő lámpafény mellett. Mennyi mulasztás történik a mi falvainkban, ahol csak azért nincs még villanyvilágítás, mert a szülők maradiak. Arról is hányszor megfelekednek a dohányos szülők, hogy a pipa, cigareta vagy szivar füstje is rontja a gyermek szemét, de romlik a gyermek szeme akkor is, ha nem szakszerűen választottuk meg a szükséges szemüveget, arról nem is beszélve, hogy a gyermekek szemét még mennyi, pajkosságból, nevelétségből és óvatlanságból eredő baleset is veszélyezteti.

Eppen itt lenne az ideje már annak, hogy gyermekeink szemét éppen úgy szakorvosra bizzuk, mint ahogy más esetekben is igénybe vesszük őket. Végérvényes rendezést ez a kérdés persze csak akkor nyer majd, ha végre törvényesen rendezik az iskola-orvosi szolgálatot.

Sok szó esett a gyenge szemű, vak és vaksgához közelálló szeműekről is. Mig a vakokról eléggé kielégítő mértékben történik

nálunk gondoskodás, addig a nagyfokú közel-látásban és komoly szorongásban szenvedők iskolázata még nincs elég kielégítően megoldva. Reméljük, hogy erre is sor kerül majd a közeljövőben.

Az iskolás gyermekek beszéd és hangzavarai sem kerülhetők el a tanácskozás figyelmét, éppen ezért az orr-, torok-, gége- és fülbetegségek leghivatottabb képviselőit szövegeztük meg ezen a tanácskozáson, mely nagyon sok egészséges javaslatot eredményezett ezen a téren. Megtudtuk hogy a beszédhibákban és hallási zavarokban szenvedők oktatása terén is hasonló hiányosságok mutatkoznak, mint az erősen közellátók esetében, úgy, hogy sokszor kerül süket-néma iskolába olyan diák is, aki még nem süket-néma, csak azért, mert nincs nagyothallók és nehezen beszélők részére elegendő szakiskola rendelkezése.

Az iskolai fogápolás terén nagyon szép eredményeket értek el nálunk azóta, amióta az iskolai fogápolást az egészségügyi minisztérium mellett működő gondozó kezdte el szervesen irányítani, ebben a munkában szinte felbecsülhetetlen uttörő munkát végez a Cseh-szlovák Vöröskereszt sarjadéka és a zlini gyakorló iskolákkal együtt dolgozó Bafa iskolai fogápolás. Szlovénországon sok járásban van szervezett iskolai fogápolás. Itt például mutató uttörő szerepe volt az elmúlt években a losonci Vörös Kereszt iskola-fogászatának, amely nemcsak az elemi- és polgári iskolák növendékeinek fogápolását tette lehetővé, hanem kiépítette gimnáziumi és tanítóképzői növendékek szervezett fogápolásának alapjait is. A fogorvosok megértése külön dicséretet érdemel e téren, mert nélkülük e munka nem lehetett volna olyan sikeres, mint amilyen mai alakjában.

A tanítók, a szülők és az orvosok nem szabad, hogy ellankadjanak. Nem szabad visszaradni az anyagi és időbeli áldozatoktól, mert hiszen az iskolások fogainak rendezettségétől függ igen sokszor általános egészségi állapotuk is. A szülő, a tanító és az orvos járjon elől jó példával és maga is tartsa és tartassa rendben fogazatát.

A zsenge gyermeki szervezet még hajlékony, görbülékeny, nincs meg az a tartás, mint az idősebbek szilárdabb csontrendszerének. Érthető tehát, ha az orthopaedia, a testgyógyászat eme értékes tudománya is szót kér akkor amikor az iskolás gyermekek egészségéről van szó. Jó iskolapadokat, sok szabad mozgást, kiadós tornatanítást és megfelelő életmódot megkosztot kell nyújtanunk az iskolás gyermekeknek, ha azt akarjuk, hogy egyenesen legyen a gerincük. Ebből a szempontból biztosan mindannyian a hátitáska barátai vagyunk, szemben az utóbbi időben divattá vált, egykézben hordott aktatáskákkal. Figyelmesebbek gyermekeinket a testtartás fontos voltára és engedjük őket annyit a friss levegőre, amennyit az iskolai munka mellett lehet. Ott ahol nincs az iskolában tornaterem és tornalehetőség, ne feledjük el, hogy vannak az iskolán kívüli tornaegyletek, amelyek a testnevelés kérdésében sokkal helyesebben járnak el, mint azok a sportegyletek, melyek rekordra törekzenek és nem tartják szem előtt az összes végtagok egyenletes ki- és megedzését.

A tuberkulózis kérdésének külön figyelmet szentelt a tanácskozás. Fő elvei, hogy a tuberkulózis elleni küzdelemben ne csak a gyermekekkel és azok szüleivel törődjünk, hanem a tanítószemélyzettel és az iskolaszolgákkal is, mert ahogy a gyermek terjesztheti a bajt, úgy terjesztheti a beteg tanító vagy az iskolaszolga is, tehát a gyermekek és szüleik rendszeres ellenőrzéséhez hozzá kell kapcsolni a tanítószemélyzet ellenőrző vizsgálatát is. E feladat elvégzésében segítségünkre van a tuberkulózis elleni Masaryk-liga, mely arra törekszik, hogy eljusson minden-hová és ha ez másként nem lehetséges, akkor majd autóra szereli a jövőben a maga tanácsadó intézményeit és Röntgen-laboratóriumait, hasonlóan az iskola-fogászati intézményekhez, melyek szintén így kívánják eljuttatni azokba az eldugott falusi iskolákba, amelyek a fogorvosoktól és tudósgondozóktól távol esnek. A tuberkulózis elleni küzde-

lem nem vezethet célhoz, ha nem áll módjában a betegség forrásának közeléből kivenni és jobb levegőjű helyre, kórházba vagy sanatóriumba juttatni azokat, akiknek egészségi állapotát ez kívánja. Ebből a körből jöttek létre az üdülő otthonok és klimatikus gyógytelepek, amelyekre persze szükségük lehet a gyermekeknek más okokból is. Verszegény-ség, rosszul tápláltsági állapot, betegség utáni lábadozás, étvágytalanság, általános testi és lelki ingatlanság, általában jobbban és hamarabb javulnak, ha a gyermeket a szülő környezetéből ilyen üdülőtelepre visszük át. Az iskolai szünetekben is szükség van a gyermekek szakszerű és csoportos nyaralására, nem csoda, ha egyre erősebben ver gyökereket a szülők között a nyaraltatás eszméje. Ezzel a kérdéssel szervesen összefügg a szünetidő rendezése, mely nemcsak pedagógiai kérdés, hanem elsősorban orvosi kérdés is, ugyanúgy, mint az órákóti szünetek kérdése, vagy az órabeosztás és főként a tornaórák kérdése. Az sem közömbös, hogy a gyermekeknek mikor van hétközben szünnapjuk, valamint az sem, hogy egyfolytában folyik-e a tanítás, vagy a gyermeknek délelőtt és délután is be kell-e mennie az iskolába. Az orvosok természetesen a heti 3 tornaóra, az egyfolytában folyó tanítás, a téli és az alsó osztályos gyermekek későbbi tanítási-kezdete és a hosszabb téli megfélévi szünet mellett foglalnak állást ugyanúgy, mint ahogy szívesen látnák, ha az elemi iskolák heti szünnapja a szombat lenne, hogy így szombat és vasárnap a gyerekek a szülőkkel együtt kirándulhassanak, ha sikerül majd keresztül vinni, hogy a szülők maguk is munkamentességhez jussanak szombat, természetesen rendezett fizetési viszonyok mellett. Ebben a vonatkozásban foglaltak állást az orvosok a szabadban elhelyezett iskolák mellett is, nem feledkezvén meg arról sem, hogy az üdüléseknél is biztosítani kell a szülő, a tanító és az orvos közös, válogatott munkáját, mert különben a siker bizonytalan.

Magyar főiskolai válogatott —Lévai TE 2:1 (0:0)

Bíró: Forgács, Komárom

Meleg időben, aránylag kevésszámú közönség előtt játszott Léván Magyarország világ bajnok főiskolai válogatott csapata. A mérkőzés előtt az LTE nevében Vas Jenő üdvözölte a vendégeket. Az első félidőben szép, erős iramú mérkőzés volt. A magyar csapat fölénye is került, de a Molnári megerősített LTE védelem minden támadását szétrombította. A második félidőben két vedelmi hibából a vendégek 2:0-ás vezetést értek el és a mérkőzés vége felé sikerült több, szép roham után Horváth I-nek az eredményen szepíteni. A vendécsapat, mint együttes, igen kiválóan játszott, legjobban emberük a jobbalsó volt. Az LTE-ből Jancsó, Molnár, Benyovszky, Matulányi, Juhász és egész kiválóan játszottak, Víz és Horváth III, szintén megfélelték, a többiek formán kívül vannak. Forgács a mérkőzést jól vezette.

Előzőleg az LTE atletikai szakosztálya a pozsonyi Makkal atletikai versenyt rendezett és dacára annak, hogy két legjobb versenyzőjét, Stukovszkyt és Szumrákot nélkülözni volt kénytelen, mégis 51:51 arányban végzett.

Hétfőn d. e. a pozsonyi főiskolások az LTE tenisz szakosztályával mérköztek és azt 6:0 arányban győzték le. Az LTE teniszeseinek nagyon javulniok kell, hogy versenyben megállhassák helyüket.

Ma d. u. az LTE csapata Ipolyságban játszik kupamérkőzést, illetve revanchot, mert a multi eredmény 1:1 volt. Ha az LTE minden erejét összeszedi, akkor győz és ezzel kvalifikálja magát a további küzdelmekre, mikor is az Ersekújvári SE csapata Lesz Léván az ellenfele. Az LTE felállítása: Jancsó — Matulányi, Martinovics — Dohány, Benyovszky, Ocsák — Tóth, Kuzsel, Horváth III, Víz, Juhász. Tartalékok: Horváth II. és Hengetner.

Kiadó szoba, konyha lakás mellékhelyiségekkel. Cim Kozma-trafikban. 599

Kiadó 4 szobás komfortos lakás, egyedül álló ház. Cim a kiadóban. 601

Eladó ház. Komensky utca 12. 602

Veszek Léván kisebb családi házat, vagy telket. Áránlatot Spánik Julius Zlin, Podresná 2084. 603

Községi hivatal Léván

5647—938. szám.

Hirdetmény.

A törvények és rendeletek tárában a T. és R. Gy.-ben 1919. évi december hó 19-én kihirdetett 663. számú törvény 8. §-a alapján köztudomásra adatik, hogy az állandó választói névjegyzékek 8 napra, azaz 1938 június 15-től kezdődőleg 1938 június 22-ig bezárólag, nyilvános megtekintésre vannak kitéve és pedig helyiség a jegyzői hivatalban, (Város-háza, földszint 5. sz.) a következők órák alatt 8—12 és 2—6-ig.

Az ezen névjegyzékek elieni ellenvetések a fentemlített 8 napi határidőn belül nyújthatók be a községi hivatalnál.

Léva, 1938 június 14.

KORALEWSKY
j. főtitkár

CSERNÁK
h. városbíró

Eladó Ladányi utca 7. számú ház. Bővebbet a kiadóban.

Építőtelek a város közepén cca 500 □-öl jutányosan eladó. Cim a kiadóban.

Kiadó szoba, konyha, veranda azonnal. Kersék utca 29. 576

Ügyes fiu pincértanulónak felvétetik. Kucsra vendéglő. 573

Eladó ház. Vágóhid utca 15. 585

Irodai üvegfal, iratszekrények, Wertheim, antik Biedermaier plüss szalongarnitúra, nagy szalontükör stb. eladó. Cim a kiadóban. 586

Eladó jutányosan jókárban levő végig- gojós, vasvázás, 800 m/m Rekord cseplőszekrény elevátorral. Léva, Újtelep II. utca 8. szám. 587

Kiadó 2 szobás utcai lakás július 1-től. Beneš utca 18. 588

Eladó 1 kis jég szekrény házi szükség- letre. Barsi utca 4. 589

Eladó a Ladányi utcai volt Kvitt-féle ház, azonnal beköltözhető. Információt ad: Steiner, üvegereszkedő. 591

3 szobás utcai modern lakás benn a Steiner, üvegereszkedőnél. 592

Keresek október 1-re 2—3 szobás lakást. Cim a kiadóban. 593

Kiadó szoba, konyha és speiz. Brack Ferenc utca 5. 596

Kiadó két szobás ház. Barsi utca 21. Érdeklődni: László utca 17. 597

Felvétetik rendes házból való fiu péc tánulónak. Neumann-féle sütőde, Léva. 598

Apollo mozgó

Junius hó 12-én, vasárnap 4, 6 és 8.15-kor

Világhírű nagyfilm, cseh zenéje az egész világot meghódította. Közismert slágereit, kedves dallamu énekszámait a közönség annyira megkedvelte, hogy mindenütt éneklí.

ROSE MARIE

Főszerepekben: Jeanetta Mac Donald, Eddy Nelson, Reginald Owen, Allan Josen. — Győri természet-felvételek, eredeti indián táncok. Felejthetetlen tárgy! — Vigyázat! Vasárnap d. u. néphelyárak! — Paramount hangos hirdető!

15-én, szerdán este 8.15 órakor
16-án, csütörtökön 4, 6 és 8.15 órakor

Az idény legszenzációsabb detektív drámája E Wallace hasonnevű rendkívül izgalmas regénye nyomán

BESUGÓ

Rejtélyes titokzatosság, tragikum, alapvonásai ennek az egyedül álló nemmindennapi monumentális filmnek. Fősz.: Edmund Lowe, Sebastian Shaw, Ann Todd, Tamara Desnie.

17-én, péntek este 8.15 órakor
18-án, szombaton este 8.15 órakor
19-én, vasárnap 4, 6 és 8.15 órakor

Monumentális történelmi nagyfilm. Grandiózus kiállításal, korhű jelenetekkel. A világtörténelem legnagyobb szerelmi története

STUART MARIA

Főszerepekben: Katharine Hepburn, Frederic March.
Paramount világhirdető!

Eladók egyszerű ablakok, ajtók. Cim a kiadóban.

Legolcsóbb és legjobb rozsdamentes horganyozott drótkerítések kaphatók:

Mayerberg István, Trnava

első szlov. sodronyfonat és diszkerítések gyárában. Gabonaszabályozó hengerek javítása, mérlegek, lyukasztott lemezek, méhészeti cikkek, mülep, stb. Kérjen árajánlatot! Telefon 79. (A Bafa mögött).

BÓZSIK KÁROLY faszobrász

VÁLLAL: faragott butor darabokat vagy teljes szoba berendezéseket, u. m. ebédő, szalon, uriszoba, valamint szobrok, reliefképek, képrámák, stb. készítését, bármilyen rajz vagy kép után, jutányos árban!

Léva, Koháry utca 83. sz.

ÓRÁKAT és ÉKSZEREKET

legolcsóbban

BOLEMAN
GYÓGYSZERTÁRRAL
SZEMBEN.

Steiner Testvérek-nél

szerezhet be, Léván

His Master's gramofonok és lemezek!

Vadászati és halászati cikkek nagy választékban!

Lőpor, robbantószer áruda!

JAWA Autó-moto Service!

Az összes gyártmányu kerékpárok állandóan raktáron!

BAROSKA J. LEVICE BENEŠ UTCA 3.

TELEFON : 130.

RADIONÁL

ne a reklám, hanem az évtizedes tapasztalatokra alapított

bizalom

vezesse vásárlásánál:

RADIO CENTRAL - KERN TESTVÉREK

legrégibb radio áruházába LÉVÁN. Alapított: 1881.

Használja ki előnyös Telefonken csereakciónkat kedvező **részletfizetési** feltételek mellett! **Tekintse meg** nagy választéku raktárunkat, vételkényszer nélkül!

Junius hó 12-én, vasárnap utoljára 4 órakor néphelyárak mellett, 6 és 8.20 órakor redes helyárak mellett a saison egyik legjobb filmoperettének a bemutatója

ŐSZI HADGYAKORLAT

R. Stolz zene G. Jakoby rendezés. — Fősz.: Leo Slezák, Ida Wüst, Susi Laner és Hans Söhnker

14—16-ig. Hazai nagy zenés vígjáték premier a legjobb prágai színész együttes főszereplésével. Hamisítatlan romantika és odaadó önzetlen szerelm. Fősz.: T. Pištěk, Hana Vitová, J. Tlahta, Eman Fiala
Délután 4 órakor néphelyárakkal, este 6 és 8.20-kor redes helyárakkal.

JARCSA PROFESARJA

Junius 17—19-ig:

Detektív

NICK

Bűnügyi nagy Metro-film!